

Розділ I

Маріо дель-Боска важко сперся грудьми на край столу. Кулаки розтиснулись, і долоні пошерхлих рук перейшлися поверхнею з червоного дерева. На мить його нижня щелепа «виїхала» наперед, проте відразу ж повернулася на місце. Цей характерний жест свідчив про вагання. Потрапляючи на різного роду роздоріжжя, рішуча й вольова людина ніколи не замислюється надовго. Рішення завжди швидкі, виважені, тож шкодувати про них не доводиться не лише їй, а й тим, хто крокує слідом.

Масивний стіл ручної роботи посунувся, не витримавши ваги. А підборіддя зрадливо смикнулось у повторному русі. Такого не було давно.

Єдина людина, котра бачила це збоку, замовкла, очікуючи на результат, від якого залежало багато що. Дуже багато. Годинник, що займав майже всю стіну від підлоги до стелі, здавалося, намірився зупинитись, а важелезний позолочений маятник сам не розумів, за рахунок чого він досі відлічує секунди, коли усе навколо зависло перед визначальним кроком.

Пауза затяглася.

Зрештою, той, від кого залежало геть усе, навжився. Груди його й надалі тиснули стіл, проте пальці зробили ледь відчутний рух, і той, хто

упродовж останніх років завжди був поруч, одразу це побачив. Отже, рішення визріло. Інакше й бути не могло. Нехай довше, ніж завжди, проте привід того вартий.

Тиша віддавала напругою.

— Гарзд, Батістоне. Схоже, нас таки чекає подорож. Хочу знати, що це за країна.

— Занедбана діра, загалом.

— А конкретніше?

— Матеріал готовий, патроне. Бажаєте зараз?

— Так.

Високий широкоплечий чоловік середніх років похилився через поруччя крісла і вставив флешку у гніздо блока пам'яті. Величезна, на півстіни, «плазма» спалахнула матовим світлом. Система швидко вантажилася, проте той не забажав чекати:

— Це одна з країн, які утворилися після розпаду Радянського Союзу в дев'яності роки минулого століття. Має з нами дипломатичні стосунки. У географічному розумінні — ось, між Росією та Європою...

Завантаження відбулось, і керована пальцем Батістона стрілочка окреслила на екрані межі території, що сягала морського узбережжя.

— До євросоюзу не належить... — уточнив дон Маріо.

— Звісно, ні. Хоч... Упродовж останнього десятиріччя зусилля політичної верхівки країни спрямовані саме на це, і тепер питання про європейську інтеграцію актуалізувалося серйозно як ніколи. Реально за усіма ознаками країна третього, навіть четвертого світу. Недосконалість політичної системи, низький

рівень життя, виробництва практично нема. Країна — один із головних постачальників дешевої робочої сили до Західної Європи, Сполучених Штатів і навіть Росії, з якою роками конфліктує на ґрунті територіальних питань. Корумпована держава з високим рівнем злочинності.

На екрані «плазми» одна за одною з'являлися діаграми, а стрілка, якою керував Батістон, вправно вела боса у глиб далекої країни.

— ...ось... Рівень доходів оцієї усієї частини населення — нижче межі виживання, що ВОЗ визначила на теперішній період. Від самого початку проголошення їхньої незалежності нічого щодо цього не змінилося. Результат кількох революцій — перерозподіл влади з подальшою зовнішньополітичною та економічною дестабілізацією країни. Ось їхні витрати на медицину та освіту. Водночас оце перелік найбагатших людей країни та зосередженого в їхніх руках капіталу. Це політики та бізнесмени.

— Серйозне розшарування...

Сигара у руках дель-Боски зрештою потрапила під «гільйотину», отримала язичок вогню, й густий ароматний дим поплив кімнатою. В очах читалася неабияка зосередженість, коли помічник, його «права рука» упродовж останніх десяти років, продовжував розповідь про невідому країну, що наче за якоюсь іронією розташувалась акурат на протилежному боці Земної кулі. Батістон завжди робив усе фундаментально, тому картина складалася чітко і зрозуміло.

— Основні імпортери — Китай та Росія. Оце їхні містечка... дрібного калібру. Оце — села. Оце дороги.

Дон Маріо лише похитав головою.

— Через них проходить й один із головних наркотрафіків з Близького Сходу до Західної Європи. Ось, зверніть увагу. Це — за нашими федеральними даними.

Слайд-шоу тривало, і на екрані картини смітників та зруйнованих війною територій продовжували змінюватись елітними ресторанами та столичними пейзажами. Рука дель-Боски зробила цілком зрозумілий рух.

— Достатньо. Дякую, Батістоне. Більше не треба. Добра «помийна яма». Хотілося б тільки уточнити, яка частина потоку їхніх емігрантів осідає у нас.

— Уже зроблено, — стрілка покерувала у відповідний бік, і на екрані проступили нові цифри. — Триста тисяч. Їхня діаспора у нашій країні налічує тепер близько трьохсот тисяч. Щоправда, в основному це люди, які потрапили до Південної Америки на початку ще минулого століття і зараз вони звичайні наші громадяни, дотичні до своєї колишньої батьківщини хіба що рудиментами культури. Потік теперішніх емігрантів незначний, утім, таки існує.

Рипнув стіл, звільнений від ваги масивного тіла, і дель-Боска перейшовся залою. Океан сьогодні спокійний. Хвилі мірно накочувалися на скелястий берег, а коли піна відступала, галька починала

іскритися барвами під світлом призахідного сонця. Ще трохи — і червонявий диск торкнеться обрію.

— Скільки часу минуло від його появи у мережах?

— Нині десятий день.

— І жодної реакції на наше звернення?

— Жодної. Або він більше не з'являвся в інтернеті, або... це взагалі не те.

— Я прийняв рішення, — дель-Боска швидко сів у крісло навпроти свого помічника. — Гадаю, ймовірність висока. І нам потрібно діяти. Зволікати більше не можна. Це й так диво, що досі ніхто, крім нас, не наштовхнувся на нього. А тепер, коли натрапили ми, небезпека збільшується. Якщо уявити, що наші системні адміністратори десь прокололись... або ж хтось із них працює на два боки...

— У нас надійні люди. Ручаюся. Проте...

Батістон якусь мить вагався.

— Патроне, а можу я висловити свої міркування?

— Звісно, — погляд дона Маріо залишався зосередженим. — І я буду вдячний тобі за це.

— То я застерігаю вас од поїздки, — стививши голос, Батістон нахилився до нього. — Принаймні, вас особисто. Це може виявитися пасткою. Грою з боку наших ворогів та конкурентів. Імовірність такого розкладу ще вища.

— Імовірність, як така, є завжди, — рука дель-Боски спромоглася на інший характерний жест, обтерши гостро окреслений клин сивіючої бороди. Рух, який свідчив про неабияку зацікавленість

і натхнення. — Але... Будь-кого з нас — і мене і тебе... і навіть президента можна прибрати, не сплітаючи такого хитромудрого павутиння.

— Можна, — не згодився помічник. — Але ліквідація фігури вашого калібру відразу викличе такий резонанс, що мало не здасться нікому. І наслідки будуть надзвичайно серйозними для усіх, навіть зацікавлених у подібній акції. А так... Ваше зникнення невідомо де, у трущобах занедбаної країни, назва якої нічого не говорить дітям у школі. Де ні цивілізації, ні закону. В них запросто ув'язнюють політичних опонентів. А заморожений збройний конфлікт на сході країни? Там справді не знайдеш кінців. І нічого не з'ясуєш. Патроне, пошліть мене. Чи раз я вам доводив свою відданість? Ви розробите операцію, а виконаємо ми. І якщо усе вдасться, то успіх однаково буде вашим. Якщо ж ні... Я зумію дати собі раду. А вам у разі чого легше буде допомогти мені звідси.

— Дорогий мій Батістоне, — посмішка дона Маріо при цьому вийшла не надто веселою. — Я повністю тобі довіряю і вдячний долі, що маю такого друга та помічника. Проте є нюанс. Мені скоро шістдесят. За ці роки я встиг зробити немало. Наша корпорація стоїть як ніколи міцно. Я сам визначаю власну політику і навіть впливаю на політику держави більше, ніж був би сенатором або президентом. У мене є земля, море, гроші. Та водночас роки минають, і скоро я буду позбавлений сил та можливості власноруч реалізовувати замислене. А доля тим часом дарує щасливий

випадок — можливість здійснити те, про що мріяли мій дід, а потім і батько. Оцими самими руками можу стерти ганебну пляму, що майже сторіччя лежить на моєму роді. Чого варта людина, здатна нехтувати таким моментом?

У відповідь — тиша. Дель-Боска знову підійшов до вікна, вдихаючи вечірній бриз. Диск сонця почав занурюватись у далеке марево океану, на диханні якого мирно погойдувались яхти. Скоро ніч, коли засинає усе навколо. Усе, крім нього. Океан ніколи не спить. Схоже, цієї ночі їм не спатиметься на пару.

— Питання поїздки вирішене. Завтра ж подбай про туристичні візи. Ми з тобою, Хорхе і Рауль. Обери маршрут через якусь із країн Західної Європи. І зрозуміло, усе в режимі найсуворішої секретності. Інша група нехай летить через Туреччину. Очолюватиме її Пасарелла, особовий склад — п'ять осіб визначиш сам. Нехай вилітають негайно, влаштовуються у їхній столиці й тримаються напоготові. Це страхівка — про всяк випадок. І останнє. До нашої групи потрібно знайти ще одного, п'ятого. В ідеалі це повинен бути етнічний українець, емігрант із числа останніх, не скомпрометований у політичному та кримінальному розумінні на своїй колишній батьківщині. Вимоги до його освіти й загального розвитку, сам розумієш, високі. Зверни увагу на моральні якості й надійність цієї людини, залучи психолога. Знаю, це важко зробити у короткий термін, але необхідно. Нам украї потрібен надійний гід — людина, яка

почувається у цій країні своєю. Були б у пригоді також його зв'язки.

— Зроблю, патроне. Не сумнівайтесь.

Витягнувши «флешку», Батістон загасив екран. Проте щось завадило йому вийти. За роки вірної служби він вивчив свого боса і зараз бачив, що залишається ще щось, останнє, недосказане. Тому й завмер на мить в отворі дверей.

— І ще одне, Дієго, — дель-Боска підвівся і наблизився до нього упритул. — Підготовка так чи інакше забере кілька днів. Тому... мені дуже б хотілося ще раз на прощання вийти в океан. Накажи приготувати сейнер. На післязавтра.

Ця картина постала в очах дона Маріо несамохіть. Хвилі, що гойдають судно, й океан — куди не глянь. Солоні бризки в обличчя, скрип механізмів лебідки і живе срібло, що переливається, сипеться, грає, коли стомлені руки тягнуть сіті. Густе вологе повітря заходить у груди разом із рибним запахом під вигуки робітників. І відчуття, що у цьому світі є щось цінне, справжнє, своє.

Розділ II

Заднє колесо джипа запоролося ще глибше у болото, перемішане з прілим листям. Занедбана лісова дорога тягнулася нагору, водночас утворюючи різкий поворот. Колії, що їх давно вигребли «Урали», які возили ліс, збереглися дотепер, коли возити вже нічого. Натомість чагарники з дикою силою порозросталися поміж кинутого напівзогнилого гілля, роблячи ліс непридатним ні для чого. Мабуть, у жодній країні не знайдеш чогось подібного. Проте тут, у царстві суцільного безмежжя, така ситуація — нормальне явище. Кілька градацій лісників різного калібру, що перейшлись угіддями за час існування «своєї» держави, зуміли уцент винищити багату й живописну місцину. Деревину крали похапки. Менш цінне залишали просто на місці, захаращуючи усе навколо. Грубий кругляк вивозили за «бугор», набиваючи кишені чиновників, не схильних замислюватися стосовно долі країни, та годуючи родини простих лісорубів, які час од часу скрушно хитали головами, проте справно жували. Ті, хто до пори до часу стояли сходинкою нижче, хижо заздрили, очікуючи, коли більш щасливіші, наївшись, утечуть або ж сядуть, і тоді приходили, продовжувати ту саму справу. Одна плеяда

змінювала іншу і здавалося, цього багатства вистачить на усіх.

Бракнуло. І тепер, принаймні тут, роботи було нічого. Не лише їм — узагалі нікому. Грибникам, мисливцям, селянам — усім, кого вабив ліс. Нікчемний чагарник утворив джунглі обабіч зарослих папороттю колій, даючи повне право буржуям та мафіозам на кшталт дель-Боски вважати помийною ямою не лише дане конкретне місце — взагалі усю соціально-біологічну нішу, де відбуваються подібні явища.

Богдан виліз із машини й обійшов її навколо. Сталося найгірше — його «бобик» намірився сісти на «живіт». Колеса скинуло набік по мокрій багнюці, й тепер навіть високий кліренс машини не рятував од прикрої неприємності. Як не крути — це не «урал». Сидіти тепер як не до нового пришестья, то до Нового року точно.

Скочивши до кабіни, він максимально викрутив передні колеса. Трошки назад — мусило б піти. Й одночасно набік, вискочити з колії. Тільки б не переборщити, інакше кранти. Розверне поперек, зіпхає у чагарник — тоді хоч стріляйся. Звідси вже ніхто не витягне.

Понижена передача. Мотор збільшив оберти. Ну, з Богом. Ну!

Джип смикнувся і, викинувши колесами зайву порцію болота, засів іще глибше. Гаплик. Треба ж було! Хоча, чого ж... Ще би трошки! А інакше — щодня туди й назад по два з половиною кеме. Плюс машина

на краю, близько села. Непотрібні очі. Але все-таки треба якось долізти туди. Нічого. Ще не вечір.

Розчинивши задні дверцята, Богдан витягнув домкрати й лебідку. Спокійно. Є час. Одягнувши рукавиці, він піднімав по черзі колеса, мостив під них хмиз і патики, переставляв домкрати й піднімав знову. Піт рясно стікав скронями. Ще раз. Тепер досить. Домкрати лягли до багажника і, забивши у пень металевий кіл, Богдан нарихтував механізм. Рушати своїм ходом небезпечно — знову скине, і тоді двогодинна праця коту під хвіст. Лебідка натягнула трос, і перед джипа виліз догори. Аби витримало. Ну ось...

Завів мотор. Тепер спокійно. По сантиметрах, на силовій передачі його «бобик» рухався вперед і помалу входив у поворот. Тричі довелося вилазити і контролювати положення коліс. Усе. Цього разу пощастило. Далі несподіванок не буде. Машину кидало на горбах, перед щоразу занурювався у чорну стоячу багнюку, що розліталася по чагарниках і шматками ляпалася на дах та вікна. Останнє гине місце. Ну! Гахнувши пузом у чергову нерівність, його «бронік» таки виліз на пагорб.

Залишок шляху здолав за десять хвилин.

На місці. Руки тремтіли від перенапруги, голоду та хвилювання. Нічого. Тепер залишається тільки приємне. Відкоркувавши банку пива, він спорожнив її узахлин. Відпустило. З куртки йшла пара. Настрій поліпшився сам собою. Чого було нервуватися? Місце для табору — краще не придумаєш. Звідси якихось сто кроків, і тепер уже ніхто не побачить.